

TILKI BAĞA NEREDEN GİRER?

BİLİM gerçeği, YÖNETİCİLER makulü, YÖNETİLENLER adaleti ve merhameti arar.

Dr.Bekir TÜRKMEN

Kimilerine göre tilki bağa bulduğu bir delikten, kimilerine göre giriş kapısından, kimilerine göre de bağa hakim üst (tepe) noktalardan girer. Oysa bunların hiçbiri doğru değildir. Bu hiçbiri'nin gözünü seveyim. Cankurtaran simidi gibidir. Usta eğiticilik, öğretmenlik veya öğretim üyeliği yapanlar iyi bilir. Çoktan seçmeli test soruları hazırlanırken seçeneğin biri cepte hazır bulunur. Bu seçenek; "**Hiçbiri**". Sorular beş seçenekli ise ve beş yanlış bir doğruyu götürüyorsa bu hiçbiri seçeneğinin ne kadar doğruyu katlettiğini artık sizler hesaplayın. Bu bağlamda örgün ve yaygın eğitim kapsamındaki milyonlarca öğrenci süreçte denek rolü oynamaktan öteye geçemez. Tilkinin bağa nereden girdiğinin cevabını paragraftaki seçeneklerden hiçbiri seçeneğini işaretleyip; teknik-taktik gereği doğru cevabı yazımızın ortasında vereceğiz.

Orman köylerinde çobanlık ve avcılık üniversitelerdeki zorunlu-seçmeli dersler gibidir. Seçersen seçi seçmezsen yine seç. Bu sebeple orman köylerinde çobanlık yapmayan ve ava gitmeyen yok gibidir. Bendeniz beyaz saçlı ve beyaz sakallı Mesut Dede ile çobanlıkta yaptım, sınırlı da olsa bazı yetişkinlerle ava da gittim. En çok kuşlardan keklığı, av hayvanlarından tavşanı severdim. Bunlar avlandığında herkes gibi sevinemez, içimi garip bir hüzün kaplardı. Bu nedenle olsa gerek av etlerinden lezzet aldığım söylenmez..

Madem orman köyü mahreçlisin neden bağdan konu açıyorsun şeklindeki düşüncelere kapı aralamamak için hemen geçelim bağ ve üzüm konusuna. Bize 20 km.uzaklıktaki Doğanbey Köyü üzümleri ve bağlarıyla meşhur idi. Şimdide hem ilimiz İzmir hem de yanı başımızdaki Manisa bağları açısından Doğanbey'le kıyaslanamayacak ölçüde, etkide ve derinlikte meşhur. Babamın arkadaşlarından Ahmet Ağa'nın da Doğanbey' de bağları vardı. Her sonbaharda bin bir güçlükte babamla yerin derinliklerinden kazdığımız taşkömürünü tane tane kağnyaya yükler ve bağ bozumu için Doğanbey'e giderdik. Bir anlamda kömürle üzümleri takas ederdik.

Kimi kez kışta, kimi kez de sonbaharda toprağa kömür karşılığı yetişkinleri verirdik. Soma'da olduğu gibi. Biz çok küçük çocuklar ölüm tehlikesinden dem vurularak ocak içine ve çalışılan galerilerin dibine yaklaştırılmazdık. Ocak dışında çalışan baba ve yakınlarımıza su, yemek, sebze konularında getir-götür işlerini yapardık. Kimi kez Kömürün bedelini Kayapadan, Kılıçlı'dan, Öteğçe'den ve bizim köyden yetişkinlerin canlarıyla öderdik. Öğretmen arkadaşım Arif'in babası, Boya Ahmet, Sakar Hasan ve halamın kardeşi aklıma ilk gelenler. Şimdi elimizde takasa girecek ne can ve ne de taşkömürü kaldı. Kömür galerilerden çıkarılıp tozu ve irisi ayrıldıktan sonrası kolaydı. Doğanbey'deki takas kimbilir şimdi ki ticaretten daha rasyoneldi. Şimdiki yönetim ve ticaret anlayışı bana tilkinin keklığı nasıl avladığını hatırlatır, (cep tebur) niteliktedir. Buna rağmen kimi insanlar bu süreçte ayaksız tilki olmaksızın arslan olmayı yeğlediklerini ifade ederler. Bize göre ara sonuç ve kanı; **insan, insan olmalıdır**. Kuran-ı Kerim'de Allah (cc)nün birçok emrinde doğrudan insanı muhatap aldığı unutulmamalı ve asla kaybetmeyeceği ticareti yeğlemesi sağlanmalıdır. Allah binlerce nimetine rağmen göz verdim, kulak verdim ve akıl verdim, hatırlatmalarında bulunmaktadır.

Unutmayın Tilki bir taşla iki kuş vurur.

Haklı olarak bu nasıl olmaktadır, diye düşünebilirsiniz. Tilki kuşburnunun kızararak olgunlaşmış olanlarını yemek suretiyle kuruyemiş ihtiyacını daha doğrusu; hem tatlı, hem de ekşi ihtiyacını karşılar. Bunun için de yol kıyılarında ve ormanın muhtelif yerlerinde sıkça bulunan kuşburnu ağacının şemsiyemsi dallarının altına konuşlanır. (siper alır, siner, saklanır) Kuşburnu yemek üzere dallara konan masum serçeler, kuşburnunun olgunlarını gagalarken yere düşürürler ve bu yetmez düşen kuşburnunun peşinden yere kendileri de inerler. Yere indikleriyle tilkinin midasını boyladıkları bir olur. Böylece tilki; hem olgun kuş burnu yu, hem de lezzetli serçeyi serçeyi midasına indirir. Hatta Kurnaz Tilki bir taşla iki kuş vurmaya yetmez, günler, haftalar ve mevsim boyu bir taşla çok kuş vurmaya devam eder.

Tilki Neden Zekidir ?

Tilki; sabah üzüm, akşam tavuk yer. Bizim moda deyimimizle oldukça dengeli ve bilinçli beslenir. Kuş ve sütü, turna yoğurdu. Biliyorsunuz İki binden fazla türü olan üzüm, beyni besleyen en önemli gıdalar zinciri arasındadır. Elbette üzümün nasıl ve hangi şartlarda saklandığı, nasıl ve neye dönüştürüldüğü ve nasıl tüketildiği önemlidir. Bu konuda Fransa ve İspanya hatırı sayılır ülkeler arasındadır. Bilim, edebiyat ve sanatın gelişmesi bağlamında etiyolojik faktörler arasında sayılabilir. Yine de mevzuu daha ileri götürmeden yetkin kişilere bu noktada bırakalım.

Tilki sabahları girdiği bağdaki üzümlere zarar vermeden olgunlaşan üzümleri yer , girdiği minval üzere sessizce bağı terk eder.Bağ sahibi de, zaman zaman hayıflanır. Bu sene üzümler geç olgunlaşıyor, diye. O (tilki) manda gibi, öküz gibi girdiği bağdaki asmaları ve üzümleri telef etmez. Çünkü zekidir, ileri görüşlüdür, yarını da düşünür. Kilosu ve fiziki geçerliliği de bu anlayışına uygundur.

Yer tespitini, horozların ötüşüyle yapar. Kümesleri kolayca keşfeder. Hem bu nedenle hem de tavuk neslinin sağlıklı bir şekilde devamına katkı olsun diye sanılanın aksine horozlara asla dokunmaz,(onları yemez) tavukları yer. Bu aşamada da daha ileri görüşlü, tasarım ve projeksiyon becerisine sahip olduğunu da fark ettiniz değil mi?

Horozları yediği zaman yer ve yön tayini aksayacak, yolunu şaşıracaktır.

Protein ihtiyacını yediği tavuklar ve kuş sütleriyle giderir. Ana öğünleri ikidir. Aparatif niteliğindeki rastlantıları da kendi haline bırakmaz, değerlendirir.

Tilki Bağa Nereden Girer ?

Geldik Sorumuzun Can Alıcı Cevabına : TİLKİ BAĞA BAĞIN ORTA YERİNDEN GİRER.

Rahmetli Özal, “orta direk” kavramını benimsemiş ve benimsetmişti. Sosyoloji’de ” orta sınıf” ve “orta tabaka” kavramları çok kullanılır. Geçmiş orta sınıf bağlamında anlamlandırılır. Hal genelde; orta sınıfla ilgili değer ölçüleri içinde yaşanır ve projeksiyonlar orta sınıf realitesi etrafında döner. Gelir dağılımında pramidin orta kısmı tartışmasız, önem kazanmaktadır.

Toplumun ve Kamu Bürokrasisi’nin ortası bu bağlamda büyük önem kazanmaktadır. Tarihe baktığımızda; toplum içinde kölelik, kast sistemi, feodal zümreler ve sınıflardan bahsedilebilir. Sınıf ya

da tabakalarda aynı örgütsel yapılar içinde yer almak, çıkar ilişkileri içinde olmak ve aidiyet duymak, risk almak, aynı nimet ve külfetleri paylaşmak gibi birçok belirleyiciden söz edilebilir.

Platon; koruyucu, yardımcı ve işçilerden söz ederken,

Aristoteles; zenginler , orta halliler ve yoksullardan bahsetmektedir.

Karl Marks; üretim araçlarına sahip olup-olamama veya birden çok iş yapma durumuna göre toplumsal farklılaşmayı anlatmaya çalışmıştır.

Toplumsal tabakalaşmanın temelinde; itibar ya da saygınlık, statü, ekonomik durum ve iktidar vardır. Hakim rol ve statüye göre ortaya çıkan farklılaşmayı toplumsal tabakalaşma olarak nitelemektedir.

Weber; konuyu Bürokrasi Kuramıyla en somut ve anlaşılır hale getirmiştir. En rasyonel yönetim kuramını ortaya koymuştur. Eleştirilerimize rağmen ondan bir türlü vazgeçemeyiz. Kuramın gerekleri tamamen uygulandığında eleştirilerin de minimum düzeye ineceği muhakkaktır.

Devlet; merkez ve taşra örgütleriyle, yerel yönetim uygulamalarıyla sosyal devlet olmanın vecibelerini yerine getirmektedir. Devlet her vatandaşının sosyal ve ekonomik hayatının, orta tabaka standartlarına uygun olmasını ister ve uygulamada bunu gözetir. Gelir dağılımının sosyal adalet ilkeleri içinde gerçekleşmesi için önlemler alır.

Merkez; Alt Gelir Gruplarını Korumak ve Orta Direği Güçlendirmek İçin;

Muhtaç ailelerin temel gereksinimlerini karşılamak üzere Ramazan ve Kurban Bayramları öncesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına ulaştırılmak üzere bütçeden pay ayırmaktadır. Yakacak ihtiyacı olan ailelere yarım tondan az olmamak kaydıyla kömür dağıtılmaktadır. Evi bakım ve onarım gerektiren ailelerin evlerinin bakım ve onarımı için de parasal destek sağlanmaktadır.

Eğitim materyalleri yardımı, şartlı eğitim yardımları, öğle yemeği, ücretsiz kitap yardımı, öğrenci barınma, taşıma ve iaşe yardımları, yükseköğretim bursları ile özürlü öğrencilerin okullarına ücretsiz taşınması, eğitim yardımları hizmet kalemleri başlığı altında yer almaktadır.

Ayrıca sosyal güvenceden yoksun özürlü yurttaşlara her türlü araç-gereç yardımı da yapılmaktadır.

2012 yılında 8.8 milyar TL. olan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi ,neredeyse iki katına (14.7) çıkarılmıştır. 2015'lerde 40 Milyar'lara yaklaşmıştır. Diğer Bakanlıkların ve Yerel yönetimlerin sosyal devlet anlayışına matuf yardımlarını da dikkate aldığımızda bu bütçe sosyal devletin bir ileri aşaması olan **Sosyal Refah Devleti** bütçesidir. (Eski Sanayi Bakanı Sayın Ergün'ün bazı sosyal yardımların asgari ücretin iki katına çıktığı ve tedavi edici değil, uyuşturucu etki si yaptığı yaptığı tespiti manidardır.) Ülkemizde bunu etkin bir şekilde uygulamaya koyup, sosyal terimlerle izah edebilecek sosyal hizmet eğitimi almış üst düzey yönetici fukaralığına sürekli vurgu yapmaktayım. Alandaki hat elemanlara(SHU) da **Hiçbiri** seçeneği uygulandığından her şey vardır, ama helva yapılamamaktadır. Uygulama; Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki hat eleman olan öğretmenleri, Sağlık Bakanlığı'ndaki hekimleri inkar etmekten farksızdır. Bu dar bir kadronun yönetsel içerme anlayışı, profesyonel sosyal yardım olgu ve kavramlarıyla gizliden restleştiğini ve horozları yemeye başladığını da göstermektedir. Bakanlıklardaki bürokratik oligarşistleri yakalamak için ya, sabah namazını müteakip bağın ortasına ya da horozların öttüğü yere doğru yol almak lazımdır.

“Ak parti'nin Yapamadıkları ya da Beşi Bir yerde” başlıklı makalemde Bürokrasiyi eski usul ve esaslardan kurtarmakta yeterince başarılı olamamasının nedenlerini izah etmişim. İşte şimdi bu İki makale bir bütün olarak düşünölmelidir.

Kuram, ilke ve kuralları bilimsel esaslara bağlı olarak net bir şekilde ortaya konmuş, bununla yetinilmemiş Anayasa, Uluslar arası Anlaşmalar, Kanun, Tüzük, Yönetmelik, Yönerge ve İç düzenlemelerle pekiştirilmiş kamu bürokrasisi neticede yönetsel-siyasal bir işlev görür. Okuldaki , sağlık ocağındaki, diğer il müdürlükleri ve bağlı birimlerdeki en alttaki astın yaptıklarından (hizmetlinin) en üstteki şef (ilgili bakan) sorumlu tutulur. Devamında genel ve yerel seçimlerde her türlü kamusal eylem ve işlemin hesabını politik iktidar halka verir. Ben ödemem, “Sarı Çizmeli Mehmet Ağa öder, hesabı.” dendiğinde ilgili parti iktidardan sandıkta düşürölür.

Bunlar işin teorik yönleridir. Uygulamada yetkililer ya da devlete ve hükümete hareket kabiliyeti kazandıranlar hiyerarşinin tepe noktalarındaki şeflere (bakanlara) en yakın çalışanlardır. Bunlar bir anlamda; şefle, orta ve alt kademeler arasında eşgüdüm sağlayan **orta saha oyuncuları**dır. Bu oyuncuların yükseltilecek bakan yapılması ve teknokratlar hükümeti gösterilmesi doğru değildir. Bu daha ziyade bürokratlar hükümeti olur. Teknokratlar hükümetinde görev alanlar alanlarında bilimsel, mesleki bağlamda temayüz ettikleri gibi alan hakimiyetleri uygulamaya da yansımış örneklerle dolu olmalıdır.

Futbolda arka kanatlar ve ön orta sahanın bir parçası haline gelmek zorundadır. Orta saha; defans ve forvet arasında oyuna yön verir. Orta sahada top çevirmek; yeni tasarım, yeni olgu yeni strateji ve hatta yeni bir başlangıç sayılabilir. Bu nedenle **Orta saha oyuncularını ; oyunun kontrolünden ve yönetiminden 1.Derecede sorumludurlar. Çünkü orta saha oyuncularından çift yönlü olarak sorumluluk beklenir.** Bu nedenlerle orta saha oyuncularının görevleri daha açık ve net olarak belirlenmeli çok da iyi izlenmelidir.

Biz eski çalışma alanımızdaki, öğretmenin meslek ve genel ahlak anlayışında, sosyo-kültürel yönelimli amaçların belirlenmesinde kaynak olarak toplumun orta tabakasının değerlerini esas almışızdır. Topu orta sahada çeviririz. Diğer meslek uygulamalarında ve mevzuat hazırlık aşamalarında da aynı yolun izlenmesi mecburiyeti vardır.

Sayın Cumhurbaşkanımız eski bir futbolcu olarak orta sahanın önemini bilmektedir. Orta sahada kurnazca top çevirip toplumu ve devleti oyalayanlarla ilgili verilere sahip olduğuna inanıyoruz. Yeri geldikçe “bizim amacımız üzüm yemektir, bağcıyı dövmek değil” vurgusu yapmaktadır. Toplumun yeterince üzüm yiyemediğinden bizim gibi müşteki olduğuna varsayabiliriz. Olgunlaşan üzümler de bağa orta yerinden giren tilkiler tarafından bir bir toplanmaktadır. Ülkede olup bitenler; tavukları yemekle yetinmeyen tilkilerin, artık horozları da yemeye başladıkları ve bu nedenle yollarını da şaşırdıklarını bize göstermektedir.

Bizim gibi muhtemelen geçişken alt sınıflardan okuyarak orta tabakaya yükselen, bilahare konjonktürden yararlanarak ve çoğu kez sözde evin içinden gelmiş olmanın avantajını kullanarak önemli pozisyonlara yükselenler bağa girdikleri delikleri de kapatmaktadır. Böylece yeni nesil genç kuşakların ve bizim idealist kuşağın yürütme erkiyle iletişimi de koparılmaktadır.

Akademik hayatta akademik idari görevler aynı anabilim dalı, aynı bölüm ve aynı yükseköğretim kurumu içinde yetiştirdiğiniz elemanlara (öğrencilerinize) büyük bir onurla devredilir. İşin doğası bunu gerektirir. İnsanlık, bilim, ahlak ne varsa sizden bunu ister.

Bağa girilecek yolları tıkayıp, kendi hizmet ve uzmanlık alanlarındaki yönetsel, mesleki ve bilimsel etkinliklerde; ağızlarını açma cesareti gösteremeyip, not tutuyormuş gibi görünmekle yetinenlerin (belki de gereksiz teferruatları not ediyorlar) el üstünde tutulmalarının zamanı geçmiştir. Sayıları sınırlı, hikmetleri kendilerinden menkul, emsal statüdeki veya yükselme olasılığı bulunan kimseleri “**Hiçbiri**” seçeneğine hapsedtiren, birbirlerinin reklamını yapmakta usta olan bu kimseler tek tek tespit edilmelidir. On üç yılı aşkın süredir kendi branş ve uzmanlık alanlarında kimleri yetiştirdikleri ve ustalıklarını kimlere gösterdikleri incelenmelidir.

Alanın en büyük şefi olan bakanların ve yanı başlarındaki bürokratların çok iyi seçilmesi gerekir. Sınırlı sayıdaki kişilerin iptidai çıkarları doğrultusunda oluşturduğu reklamatik fason sistem; bağcının bağa girdiğini görünce ölmüş numarası yapabilir, bu durumda ; onların ölüp-ölmediklerine değil, olgunlaşan üzümleri yeyip-yemediklerine bakılmalıdır. Bağcının, bağın ortasına da egemen olduğu gerçeğini göstermesi elzemdir. Bu nedenle bazı durumlarda sonucun süreçten çok daha önemli olduğu, bilinenlerin aksine TILKİLERİN BAĞA KAPIDAN DEĞİL TAM ORTADAN GİRDİĞİ unutulmamalıdır. Tilki zekidir, onun yaptıklarını analiz edecek, değerlendirecek , sonuca ulaştıracak olanlar akıl sahipleridir. Fikri takipte; yegane sermaye, Allah (cc)nün verdiği akıl ve ilimdir.

Sevgi ve Saygılarımla...